

7 juni 2018

Fietsblog GLD-24: Van toevluchtsoord tot Dorestad

Culemborg was lange tijd een onafhankelijke heerlijkheid waar het recht van Gelre niet gold. Deze status maakte de stad een toevluchtsoord voor mensen die elders niet langer welkom waren. Nu zet de stad deze reputatie positief in door zeer welkom te zijn voor heel diverse groepen mensen.

Nadat ik Culemborg via de parkachtige stadswallen heb verlaten, ga ik op zoek naar de grenspaal die de Graafschappen Culemborg en Buren van elkaar scheidt. Die paal moet op een half uur lopen van Culemborg en anderhalf uur lopen van Buren staan. Blijkbaar ben ik niet zo goed in het omrekenen van de maat 'half uur lopen' in 'een bepaalde tijd op kruissnelheid fietsen', want ik ben pardoos langs de paal gereden zonder deze te zien. De wind was mij zeer gunstig gezind. Je moet in die oude tijd ook wel een rekenmeester zijn geweest om enigszins maat te kunnen

houden. Zo stond bijvoorbeeld een zak graan gelijk aan 3 achel of aan 12 spint graan. Grote kans dat er bij de verkoop wel eens een rekenfoutje werd gemaakt. Maar wanneer men daar dan later achterkwam, kon je altijd nog naar Culemborg vluchten. Het is toch maar een half uurtje lopen.

Wanneer ik ongeveer ter hoogte van Wijk bij Duurstede het Amsterdam-Rijnkanaal oversteeek gaat de Lek over in de Neder-Rijn. Nu ben ik in dit Rivierenland al de tel kwijt geraakt van de rivieren die ik ben overgestoken, maar wanneer dezelfde rivier ook nog eens verschillende namen krijgt, hoe moet ik me dan oriënteren? Wat moet dat vroeger in de klas een drama zijn geweest bij aardrijkskunde wanneer het Rivierengebied werd behandeld. Gelukkig doet mijn nieuwe telefoon met de handige map-app het prima, dus ik zoek de juiste riviernaam noodgedwongen elke keer wel weer op.

Bij Wijk bij Duurstede lag ooit het veelbelovende Dorestad, internationale handelsstad met allure. De stad lag in de splitsing van de Rijn en de Lek en op de lucratieve grens tussen de christelijke Franken en de andersgelovige Friezen. Dat voordeel leidde helaas tot het doodvonnis van de stad, toen Dorestad in de negende eeuw onderdeel werd van een twist tussen Franken en Friezen. Een gunstige ligging, kan voor een stad zomaar in een ongunstig lot omslaan. Die geschiedenis ben ik op mijn fietstocht vaker tegengekomen.

Vanaf de dijk heb je over het water ruim zicht op de overkant, op de golvende Amerongse berg en op het kasteel Amerongen. Het is dit jaar 100 jaar geleden dat de gevluchte Duitse keizer Wilhelm II hier zijn troonsafstand ondertekende. Op verzoek van de Nederlandse regering gaf Graaf van Aldenburg Bentinck hem onderdak. De keizer arriveerde er op 11 november 1918, nadat de Duitsers de Eerste Wereldoorlog hadden verloren. Hij was in zijn eigen land niet meer welkom en vreesde voor zijn leven. Het gehucht Amerongen stond plotseling in het middelpunt van de belangstelling. Journalisten en fotografen uit heel de wereld overspoelden het dorp. De aanwezige pers, de pogingen tot ontvoering en de vele dreigbrieven veroorzaakten veel spanning zowel binnen als buiten de kasteelmuren. Aanvankelijk zou Wilhelm drie dagen blijven, maar bleef 18 maanden.

Het Kasteel Amerongen is inmiddels een museum en te bezoeken. Het bureau waaraan de keizer zat toen hij troonsafstand deed en zijn abdicatie ondertekende, staat er nog steeds.

Vandaag gaat de rit over brede dijken, waarbij gelukkig geen vrachtverkeer meerijdt. Onderweg kom ik zelfs jonge kinderen tegen die met hun ouders meefietsen. Het verkeer is op zonnige dagen grotendeels recreatief, al geven (be)rijders van snelle voertuigen vaak een andere invulling aan wat recreatief is dan toerfietsers. En waarom die haast? Je ontmoet elkaar toch weer in een van die leuke veerhuizen die de oude functie van herberg in die van café-restaurant hebben omgetoverd.

Dit is geen landschap waar je haast moet maken, zelfs al ben je op de vlucht.

Zelf deze route ontdekken?

Bovenstaande blog gaat over [traject 24](#) van de route [Fietsen over Grenzen](#). Dit traject loopt van Culemborg naar Maurik. [Lees meer over dit traject](#).

Geschreven door Marc Beek

Mijn naam is Marc Beek (54 jaar, Harderwijk) en ik ga Fietsen over Grenzen. Ik ben een ervaren vakantiefietser, dus weet mijn tempo aan te passen aan de schoonheid van het landschap en de bezienswaardigheden op de route. Al fietsend ga ik op zoek naar de geschiedenis van toen en dat in woord verbinden met het leven van nu. Want die grens uit het verleden vormde dan wel ooit een barrière, vaak was het ook een aanmoediging om grenzen te verleggen.

Deel deze pagina op social media:

